

**ВИКТОРИНА БАРОИ
ХОНАНДАГОНИ МАКТАБ
Дар мавзӯи «Тағйирёбии иқлим»**

Қоидаи викторина

Викторина дар бораи иқлим – бозие аст, ки асоси онро варақаҳои дорои саволҳои ҷолиб дар мавзӯи “Тағйирёбии иқлим” ташкил медиҳанд. Саволҳои викторинаро китоби “Сандуқчаи иқлимӣ” мукамал менамояд ва онҳо барои беҳтар аз худ намудан ва зуд такрор кардани мавод мусоидат мекунанд.

Маҷмӯа аз 100 варақа бо саволҳо иборат мебошад. Ба ҳар савол чаҳор варианти ҷавоб пешниҳод мешавад, ки аз онҳо танҳо як ҷавоб дуруст аст. Ба ҳар ҷавоби дуруст ба иштироккунандаи викторина як бал гузошта мешавад. Иштироккунандае, ки шумораи бештари балҳоро соҳиб мешавад, ғолиб доништа мешавад.

Ҳамаи саволҳои викторина дар бораи иқлим тибқи фаслҳои “Сандуқчаи иқлимӣ” ба се мавзӯӣ тақсим шудаанд:

1. Мушкилии тағйирёбии иқлим.
2. Тағйирёбии иқлим чӣ гуна ба табиат ва инсон таъсир мерасонад.
Оё мумкин аст ба оқибатҳои ногузир мутобиқ шуд?
3. Тағйироти хатарноки иқлимро чӣ гуна метавон пешгирӣ кард?
Рӯйхати ҷавобҳои дуруст ба саволҳо барои кӯмак ба баранда дар варақаи алоҳида “Ҷавобҳо” пешниҳод шудааст.

1

Вариантҳои
ҷавоб

Ҳарорати миёнаи ҳаво дар Замин дар муқоиса
бо миёнаи асри XIX:

А

тағйир наёфтааст;

Б

паст шудааст;

В

баланд шудааст;

Г

якбора баланд шуда, пас аз он
боз паст шудааст.

2

Вариантҳои
ҷавоб

Дар 150 соли охир ҳарорат дар Замин чӣ қадар
баланд шудааст?

А

1 °C;

Б

2 °C;

В

5 °C;

Г

10 °C.

3

Қишри ҳавоии замин ном дорад:

Вариантҳои
ҷавоб

А

гидросфера;

Б

литосфера;

В

атмосфера;

Г

криосфера.

4

Иқлим – ин:

Вариантҳои
ҷавоб

А

режими бисёрсолаи обу ҳаво дар қаламрави
мазкур;

Б

тавсифи обу ҳаво, ки зудии боришотро нишон
медихад;

В

ҳолати обу ҳаво дар тӯли ҳафта;

Г

тасаввуроти қуҳансолон, нишонаҳои
пешгӯии обу ҳаво (погодные приметы).

5

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз параметрҳои зерин барои тавсифи
иқлими мавзеи мазкур истифода намешавад?

А

ҳарорати ҳаво;

Б

режими боришот;

В

шамолҳое, ки аксари вақтҳо мевазанд;

Г

тӯли ҷуғрофӣ (долгота).

6

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам навъи иқлим барои соҳили Баҳри Сиёҳи Россия хос аст?

А

иқлими экваторӣ;

Б

иқлими муътадил;

В

иқлими тропикӣ;

Г

иқлими субтропикӣ.

7

Иқлими нисбатан намнок хос аст барои:

Вариантҳои
ҷавоб

А

Ирландия;

Б

вилояти Москва;

В

Африқои Шимолӣ;

Г

Юнон.

8

Вариантҳои
ҷавоб

Барои кадом минтақаи иқлимӣ ҳарорати ба-
ланди доимии ҳаво ва боришоти зиёде ҳос аст,
ки ба таври баробар дар тӯли сол меборанд?

А

минтақаи экваторӣ;

Б

минтақаи субэкваторӣ;

В

минтақаи тропикӣ;

Г

минтақаи субтропикӣ.

9

Вариантҳои
ҷавоб

Навъи иқлимиро муайян кунед: “Тобистон ҳарорати миёнаи $+30^{\circ}\text{C}$, зимистон $+20^{\circ}\text{C}$, боришот зиёд аст, аммо асосан дар фасли тобистон”:

А

иқлими экваторӣ;

Б

иқлими субэкваторӣ;

В

иқлими тропикӣ;

Г

иқлими субтропикӣ.

10

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам ҷараёнҳои тӯдаҳои (массаҳои) ҳавоӣ зимистон дар минтақаи субэкватории иқлимии нимкураи шимолӣ амал мекунанд?

А

ҷараёнҳои ҳавоии арктикӣ;

Б

ҷараёнҳои ҳавоии муътадил;

В

ҷараёнҳои ҳавоии экваторӣ;

Г

ҷараёнҳои ҳавоии тропикӣ.

11

Вариантҳои
ҷавоб

Барои кадом намуди ҷараёнҳои тӯдаҳои (массаҳои) ҳавоӣ ҳарорати баланд ва намнокии паст хос аст?

А

ҷараёнҳои ҳавоии арктикӣ;

Б

ҷараёнҳои ҳавоии муътадил;

В

ҷараёнҳои ҳавоии экваторӣ;

Г

ҷараёнҳои ҳавоии тропикӣ.

12

Вариантҳои
ҷавоб

Қой дар сайёра, ки он қо ҳарорати аз ҳама
баланди ҳаво дар соя $+56.7^{\circ}\text{C}$ ба қайд
гирифта шудааст:

А

биёбони Намиб;

Б

Баҳри мурда;

В

Водии марг;

Г

биёбони Саҳара (Сахро).

13

Вариантҳои
ҷавоб

Дар кучо гармшавии иқлим зуд сурат мегирад?

А

дар қисмати аврупоии Россия;

Б

дар арзҳои тропикӣ;

В

дар Арктика;

Г

дар нимкураи ҷанубӣ.

14

Вариантҳои
ҷавоб

Илме, ки ба мушоҳида, омӯзиш ва пешгӯии
обу ҳаво машғул аст, чӣ ном дорад?

А

иқлимшиносӣ (климатология);

Б

гидрология;

В

глятсиология;

Г

метеорология.

15

Вариантҳои
ҷавоб

Илми палеоклиматология чиро меомӯзад?

А

тағйироти муосири иқлим, ки ба фаъолияти инсон алоқаманд мебошанд;

Б

иқлими гузашта;

В

шароити иқлимӣ дар кӯҳсор;

Г

иқлими оянда.

16

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз методҳои зеринро олимони барои
донстани он истифода мебаранд, ки садҳо ҳа-
зор сол пеш иқлим дар Замин чӣ гуна буд?

А

омӯзиши ҳалқаҳои солшумории дарахтон;

Б

омӯзиши ҳубобчаҳои ҳаво дар яхҳои Антар-
ктика;

В

омӯзиши тасвирҳои моҳвораҳои кайҳонӣ;

Г

омӯзиши маълумоти мушоҳидаи
метеорологӣ.

17

Вариантҳои
ҷавоб

Давраи яхбандии охирин кай ба охир
расидааст?

А

наздики 100 сол пеш;

Б

наздики 1000 сол пеш;

В

наздики 10 000 сол пеш;

Г

наздики 100 000 сол пеш.

18

Вариантҳои
ҷавоб

Аз рӯи пешгӯии олимон, давраи яхбандии оянда кай фаро мерасад?

А

ҳеҷ гоҳ;

Б

пас аз 1-3 млн сол;

В

пас аз 10-30 ҳазор сол;

Г

пас аз 100-300 сол.

19

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз омилҳои зерин ба иқлим таъсири кӯтоҳмуддат мерасонад (дар миқёси чанд сол ё даҳсолаҳо)?

А

ҳаракати қитъаҳо (материкҳо);

Б

оташфишонии вулкан;

В

тағйир ёфтани кунҷи тамоюли меҳвари замин;

Г

ихроҷи газҳои гармхонаӣ, ки ба фаъолияти инсон алоқаманд ҳастанд.

20

Вариантҳои
ҷавоб

Оташфишони вулканҳо чӣ гуна ба иқлим таъсир мерасонанд?

А

ҳеҷ таъсир намерасонанд;

Б

боиси баланд шудани ҳарорат мешаванд;

В

боиси паст шудани ҳарорат мешаванд;

Г

дар ҷойе боиси баланд шудани ҳарорат ва дар ҷойе боиси паст шудани ҳарорат мешаванд.

21

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз газҳои зерин газҳои гармхонаӣ аст?

А

азот (N);

Б

гази карбон (CO_2);

В

гази карбонат (CO);

Г

оксиген (O_2).

22

Вариантҳои
ҷавоб

Ба кадом гази гармхонаӣ 75%-и ҳамаи парто-
бхое (ихроҷхое) рост меоянд, ки ба фаъолияти
инсон алоқаманд мебошанд?

А

ба метан (CH_4);

Б

ба гази карбон (CO_2);

В

ба сулфури гексафторид (SF_6);

Г

ба оксиди диазот (N_2O).

МУШКИЛИИ ТАҒИИРЁБИИ ИКЛИМ

23

Вариантҳои
ҷавоб

Ҳангоми гармшавии иқлим сатҳи Уқёнуси
чаҳонӣ:

А

баланд мешавад;

Б

паст мешавад;

В

тағйир намеёбад;

Г

баҳо додан ғайриимкон аст.

24

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз кишварҳои зерин бештар осеб ме-
бинад, агар сатҳи уқёнус дар охири садсолаи
феълӣ беш аз як метр баланд шавад?

А

Бангладеш;

Б

Швейтсария;

В

Австрия;

Г

Непал.

25

Вариантҳои
ҷавоб

Барои кадоме аз шаҳрҳои зерин баланд
шудани сатҳи Уқёнуси ҷаҳонӣ хатар эҷод
намекунад?

А

барои Бангкок;

Б

барои Орлеани Нав;

В

барои Шанхай;

Г

барои Вена.

26

Едома чист?

Вариантҳои
ҷавоб

А

растаниҳои хӯрданбоб дар ҷангали тайга;

Б

мачрои дарёҳои кӯҳна, хушкшуда;

В

тюленҳое, ки ба осонӣ туъмаи хирсони сафед мешаванд;

Г

ҷазираҳое, ки таҳти таъсири мавҷҳои ба соҳил бархӯранда хароб шуда, аз байн мераванд.

27

Вариантҳои
ҷавоб

Дар кадоме аз минтақаҳои зерини ҷаҳон
бештар торнадо ё гирдбодҳо ба вуҷуд меоянд?

А

дар Осиёи Марказӣ;

Б

дар Арктика;

В

дар соҳили ғарбии Африқо;

Г

дар иёлатҳои (штатҳои) марказӣ ва ҷанубии
ИМА.

28

Вариантҳои
ҷавоб

Ба басомади ба вучуд омадани кадоме аз ҳодисаҳои хатарноки табиӣ зерин тағйирёбии иқлим ба ҳеҷ ваҷҳ наметавонад таъсир расонад?

А

хушксолӣ;

Б

заминчунбӣ;

В

гирдбодҳо ё торнадо;

Г

тармаҳо.

29

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам намуди манзилро эскимосҳо наметавонанд бидуни барф бисозанд?

А

хайма;

Б

иглу (кулбаи гунбадшакли эскимосҳо);

В

аил (хаймаи чӯбии мардуми бумии Олтои ҷанубӣ);

Г

вигвам (кулбаи аз чиғу шоха сохташудаи хиндуҳои Амрикои шимолӣ).

30

Вариантҳои
ҷавоб

Экосистемаи аз ҳама ғанитарин аз рӯи намуди
гуногунрангӣ:

А

сахраи марҷонӣ (коралловый риф);

Б

ҷангали тайга;

В

ҷангали тропикӣ;

Г

саваннаи Африқой.

31

Вариантҳои
ҷавоб

Ба кадом экосистемаҳо баланд шудани сатҳ
ва афзоиши ҳарорати Уқёнуси ҷаҳонӣ таъсир
намерасонад?

А

ба ботлоқҳои шӯр (соленые марши);

Б

ба обсангҳои марҷонӣ;

В

ба марғзорҳои Алп;

Г

ба ҷангалҳои мангро (мангровые леса).

32

Вариантҳои
ҷавоб

Ту метавонӣ худро экотурист номӣ, агар:

А

ҳангоми саёҳат хӯрокро дар оташ омода намӣ;

Б

ба ҷойҳои аз ҳама зеботарини сайёра сафар
кунӣ;

В

ҳайвоноти нодирро мушоҳида кунӣ;

Г

дар сафарҳо кӯшиш намӣ, ки таъсири худро
ба табиат кам кунӣ.

33

Вариантҳои
ҷавоб

Ҳар гуна фаъолияти хоҷагидорӣ тибқи қонуни
Федератсияи Россия манъ аст:

А

дар паркҳои табиӣ;

Б

дар парваришгоҳҳо (заказник);

В

дар мамнӯъгоҳҳо (заповедник);

Г

дар паркҳои милли.

34

Вариантҳои
ҷавоб

Мамнӯъгоҳи биосферӣ – ин чойе аст, ки он ҷо
ҳифз мешавад:

А

ҳамаи биосфера;

Б

гурӯҳҳои маъмулии табиӣ;

В

намудҳои нодири ҳавоноти шикорӣ;

Г

маконҳои (объектҳои) зеботарини табиӣ.

35

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам кишвар аз рӯи масоҳати ҷангалҳо дар
ҷаҳон ҷойи аввалро мегирад?

А

Канада;

Б

ИМА;

В

Бразилия;

Г

Россия.

36

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам омилҳои иқлимӣ ҳолати сарҳадҳои шимолӣ-ҷангалхоро дар Россия муайян мекунад?

А

ҳарорат;

Б

миқдори боришот;

В

фишори атмосфера;

Г

абрнокӣ.

37

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам омилҳои иқлимӣ ҳолати сарҳадҳои ҷанубии ҷангалхоро дар Россия муайян мекунад?

А

ҳарорат;

Б

миқдори боришот;

В

фишори атмосфера;

Г

барнокӣ.

38

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз намудҳои зерини дарахтони
сӯзанбарг дар Россия бештар паҳн шудаанд?

А

дарахти қоч (сосна);

Б

дарахти санавбар (ель);

В

дарахти қочи баргрезӣ аврупоӣ (лиственница);

Г

дарахти кедр.

39

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз намудҳои зерини паҳнбарг дар
Россия бештар паҳн шудаанд?

А

дарахти тӯс (береза);

Б

дарахти сиёҳбед (осина);

В

дарахти роздор (ольха);

Г

дарахти балут (дуб).

40

Вариантҳои
ҷавоб

Дар Сибири Шарқӣ наздик шудани ҷангалҳои санавбар ба экосистемаҳои дашт ба қайд гирифта мешавад. Сабаби иқлимии падидаи мазкур чист?

А

баланд шудани ҳарорат;

Б

паст шудани ҳарорат;

В

зиёд шудани миқдори боришот;

Г

кам шудани миқдори боришот.

41

Вариантҳои
ҷавоб

Дар ҷангалҳои ҷавон ҷаббиши гази карбон:

А

зиёд аст;

Б

кам аст;

В

сурат намегирад;

Г

ҷангалҳои ҷавон карбонро аз даст медиҳанд.

42

Вариантҳои
ҷавоб

Хориҷ кардан ё ҷаббидани гази карбон дар ҷангалҳое, ки он ҷо дарахтони пир зиёд ҳастанд, чӣ гуна таносуб дорад?

А

назар ба хориҷ кардан, бештар ҷаббида мешавад;

Б

назар ба ҷаббидан, бештар хориҷ карда мешавад;

В

ҷаббиш тақрибан баробар ба хориҷ кардан аст;

Г

дарахтони пир наметавонанд гази карбонро бичаббанд.

43

Вариантҳои
ҷавоб

Чангалҳои Россия ба таркиби гази карбон дар атмосфера чӣ гуна таъсир мерасонанд?

А

қараёни гази карбон аст;

Б

манбаи гази карбон аст;

В

хориҷ кардан баробар ба ҷаббиш аст;

Г

мубодилаи газ бо атмосфера вуҷуд надорад.

44

Вариантҳои
ҷавоб

Қисмати бештари захираҳои оби ширин дар
Замин чамъ шудааст дар:

А

кӯлҳо;

Б

дарёҳо;

В

пирахҳо;

Г

обҳои зеризаминӣ.

45

Вариантҳои
ҷавоб

70%-и ҳамаи оби ширин, ки аз тарафи инсон истеъмол мешавад, истифода мешавад барои:

А

ошомидан;

Б

омода намудани хӯрок;

В

ниёзҳои санитарӣ;

Г

обёрии саҳроҳо.

46

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз минтақаҳои зерини ҷаҳон махсусан
ба хушксолии саҳт дучор мешаванд?

А

Африқои Марказӣ;

Б

Шарқи Дури Россия;

В

ҷазираҳои хурди баҳри Кариб;

Г

кишварҳои Скандинавия.

47

Вариантҳои
ҷавоб

Мушкилии асосии иқлимӣ, ки бо он минтақаҳои ҷанубии қисмати аврупоии Россия дар даҳсолаи наздик рӯ ба рӯ мешаванд:

А

нарасидани об;

Б

намнокии аз ҳад зиёд;

В

обшавии яхбастагии чандсола;

Г

сиклони тропикӣ.

48

Вариантҳои
ҷавоб

Истеҳсоли кадом зироати кишоварзӣ дар Осиёи Ҷанубу Шарқӣ метавонад ба сабаби баланд шудани сатҳи Уқёнуси ҷаҳонӣ ба таври назаррас кам шавад?

А

биринҷ;

Б

гандум;

В

ҷав;

Г

чуворимакка.

49

Вариантҳои
ҷавоб

Нишондиҳандаи асосии тағйирёбии иқлим дар
кӯҳҳо – ин:

А

обшавии пирахҳо;

Б

камшавии популятсияи суғурҳои кӯҳӣ;

В

хушк шудани дарёҳои кӯҳӣ;

Г

кам шудани миқдори боришот.

50

Вариантҳои
ҷавоб

Номи кадом асар, ки ба кӯҳҳо бахшида шуда-
аст, ба сабаби тағйирёбии иқлим метавонад ба
асари фантастикӣ табдил ёбад?

А

Р. Бёрнс “Кӯҳсори серхарсанг - маконе, ки
абрҳо бар рӯи он хобидаанд...”;

Б

М.Ю. Лермонтов “Асири Қафқозӣ”;

В

И.А. Шатров “Дар теппаҳои Манҷурия”;

Г

Э. Хемингуэй “Барфҳои Килиманҷаро”.

51

Вариантҳои
ҷавоб

Сел дар кӯҳҳо – ин:

А

тӯдаи барф, ки аз нишебӣ меафтад ё поён меғелад;

Б

обҳезии сахт;

В

селои гилу санг;

Г

тӯфон.

52

Вариантҳои
ҷавоб

Чаро ба сабаби тағйирёбии иқлим баъзе аз кӯлҳои яхӣ хатари бузургро ба вучуд меоранд?

А

пайвастагиҳои зарарноки химиявӣ дар об ба вучуд меоянд;

Б

об ба сабаби баланд шудани ҳарорат бисёр гарм мешавад;

В

ба сабаби обшавии пирахҳо сатҳи об дар кӯл баланд мешавад, ки метавонад боиси обхезӣ ва сел шавад;

Г

дар кӯлҳо ҳашаротҳои зараррасон ба вучуд меоянд, ки нешзаниҳои онҳо дарднок аст.

53

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз соҳаҳои зерини хоҷагидорӣ, ки ба минтақаҳои кӯҳӣ хос мебошанд, нисбат ба дигар соҳаҳо камтар ба таъсирҳои тағйирёбии иқлим гирифта шудааст?

А

сайёҳӣ (туризм);

Б

истихроҷи канданиҳои ғоиданок;

В

кишоварзӣ;

Г

истеҳсоли нерӯи барқӣ обӣ.

54

Вариантҳои
ҷавоб

Қадам қисми қаламрави Россияро яхбастагии
бисёрсола ишғол мекунад?

А

80%;

Б

60%;

В

30%;

Г

20%.

55

Вариантҳои
ҷавоб

Масоҳати яхҳо дар Арктика дар 40 соли охир
чӣ қадар кам шудааст?

А

10%;

Б

20%;

В

50%;

Г

100%.

56

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз ҳодисаҳои зерин, ки ба тағйирёбии иқлим алоқаманд аст, ба зиндагии одамон ва экосистема дар Арктика камтар таъсир мерасонад?

А

шиддати шамол (бӯрон, тӯфон);

Б

кам шудани масоҳат ва ғафсии яхҳои баҳрӣ;

В

мавҷҳои гармии давомдор дар давраи тобистон;

Г

обшавии яхбандии бисёрсола.

57

Вариантҳои
ҷавоб

“Қазираи гармӣ” чист?

А

қазирае, ки дар арзҳои тропикӣ ҷойгир аст;

Б

қазирае, ки ба сабаби баланд шудани сатҳи
бахр дар зери об мондан таҳдид мекунад;

В

маркази шаҳри калон, ки он ҷо нисбат ба
канорҳои шаҳр ҳарорат баландтар аст;

Г

қисмати ҷангал, ки пас аз сӯхтор сӯхтааст.

58

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз шахсони зерин пеш аз ҳама ба
сабаби гармшавии иқлим кори худро аз даст
медихад?

А

банкдор дар Сингапур;

Б

омӯзгор дар Ҳиндустон;

В

фермер дар Кения;

Г

сӯхторхомӯшкун дар Мексика.

59

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз шахсони зеринро метавон муҳочирӣ
иқлимӣ номид?

А

нафақахӯри олмонӣ, ки барои зиндагӣ дар баҳр
ба Туркия кӯчидааст;

Б

коргари турк, ки барои кор ба Олмон рафтааст;

В

сокини Гаити, ки ба ИМА кӯчидааст, зеро
деҳаи ӯро тӯфони саҳт хароб кардааст;

Г

фермер аз иёлати (штати) ҷанубии Техас, ки ба
иёлати шимолии Монтана кӯчидааст ва ин ҷо
ба ӯ маоши баландтар пешниҳод кардаанд.

60

Вариантҳои
ҷавоб

Чӣ қадар одамон дар саросари ҷаҳон поёнтар
аз ҳатти камбизоатӣ зиндагӣ мекунанд?

А

50%;

Б

35%;

В

15%;

Г

7%.

61

Вариантҳои
ҷавоб

Аҳолии кадоме аз кишварҳои зерин дорои даромади камтарин мебошанд?

А

Бразилия;

Б

Олмон;

В

Туркманистон;

Г

Эфиопия.

ОҚИБАТҲОИ ТАҒЙИРЁБИИ ИҚЛИМ

62

Вариантҳои
ҷавоб

Манбаъи асосии партобҳои газҳои гармхонаӣ,
ки бо фаъолияти инсон алоқаманд мебошад:

А

буридани ҷангалҳо;

Б

нақлиёти автомобилӣ;

В

истеҳсол ва истеъмоли энергия;

Г

кишоварзӣ.

63

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам кишвар миқдори аз ҳама зиёди газҳои
гармхонаиро партоб мекунад?

А

ИМА;

Б

Чин;

В

Россия;

Г

Британияи Кабир.

64

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз манбаъҳои зерини энергия
таҷдиднашаванда аст?

А

мадду ҷазр;

Б

биосӯзишворӣ;

В

нафт;

Г

энергияи офтобӣ.

65

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз манбаъҳои зерини энергия ашёи
хоми карбогидрид намебошад?

А

уран;

Б

гази табиӣ;

В

торф;

Г

ангишти хокистарранг.

66

Вариантҳои
ҷавоб

Энергияи дар ҷаҳон бештар истеъмолшаванда
ба кадом манбаи энергия рост меояд?

А

ба гази табиӣ;

Б

ба нафт;

В

ба ҳезум;

Г

ба энергияи шамол.

67

Вариантҳои
ҷавоб

Ҳангоми истифодаи кадоме аз манбаъҳои
зерини энергия партоби газҳои гармхона
ҳадди ақал мешавад?

А

ангишти хокистарранг;

Б

гази табиӣ;

В

энергияи офтоб;

Г

нафт.

68

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам манбаи энергия дар воҳиди энергияи
истеҳсолшуда бештар партобҳои газҳои
гармхонаиро ҳосил мекунад?

А

ангишт;

Б

энергияи офтоб;

В

нафт;

Г

гази табиӣ.

69

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам моддаро аз нафт истеҳсол кардан
мумкин нест?

А

шиша;

Б

резина;

В

пластмасса;

Г

газ.

70

Вариантҳои
ҷавоб

Маркази гармидиҳии барқӣ (МГБ) аз нерӯ-
гоҳи барқи ҳароратӣ (НБХ) чӣ фарқ дорад?

А

дар МГБ об гарм карда шуда, дар НБХ нерӯи
барқ истеҳсол карда мешавад;

Б

дар МГБ нерӯи барқ барои шаҳрҳои калон ва
дар НБХ нерӯи барқ барои шаҳрҳои хурд ва
шаҳракҳо истеҳсол карда мешавад ;

В

дар МГБ нерӯи барқ ва гармӣ истеҳсол меша-
вад, дар НБХ – танҳо нерӯи барқ истеҳсол ме-
шавад;

Г

МГБ – ин истгоҳи марказии тақсимкунандае
мебошад, ки энергияро аз шабакаи хурдтари
НБХ мегирад.

71

Вариантҳои
ҷавоб

Мушкилии асосии истигоҳҳои атомӣ дар чист?

А

онҳо бештар гази карбон истеҳсол меkunанд;

Б

онҳо партовҳои радиоактивии хатарнокро ба вучуд меоранд ва хавфу хатари садамаҳои ҳалокатовар вучуд дорад;

В

интиҳоб намудани майдони муносиб барои сохтмони истигоҳ душвор аст;

Г

сӯзишвориҳои ядрӣ дар қаррҳои замин қариб боқӣ намондааст.

72

Вариантҳои
ҷавоб

Паркҳои бодии оффшорӣ сохта мешаванд:

А

дар хушкӣ қад-қадӣ хат соҳилӣ;

Б

дар миёнаи укёнус;

В

дар кӯҳсор;

Г

дар баҳр дар наздикии соҳил.

73

Вариантҳои
ҷавоб

Оё биомасса манбаъи барқароршавандаи
энергия ҳисобида мешавад?

А

На, зеро боқимондаҳои организмҳои қадимӣ
дар қазри қишри замин қобили пуркунӣ не-
станд;

Б

На, зеро энергияи он ҳангоми сӯхтан ба нерӯи
барқ табдил меёбад;

В

Бале, зеро энергия наметавонад нобуд шавад;

Г

Бале, зеро растаниҳо боз месабзанд.

74

Вариантҳои
ҷавоб

Дар Бразилия $1/5$ ҳиссаи сӯзишвории мошин
истеҳсол мешавад аз:

А

пӯстлохи банан;

Б

донаҳои қаҳва;

В

найшакар;

Г

равғани кокос.

75

Вариантҳои
ҷавоб

Кадоме аз нерӯгоҳҳои барқӣ бо нерӯи
тавассути об истеҳсолшаванда
(гидроэнергетика) робита надорад?

А

Нерӯгоҳи барқи обӣ (ГЭС);

Б

Нерӯгоҳи барқи давлатии ноҳиявӣ (ГРЭС);

В

Нерӯгоҳи барқи обии чамъқунандаи об (ГАЭС);

Г

Нерӯгоҳи барқи обӣ тавассути мадду ҷазр
(ПЭС).

76

Вариантҳои
ҷавоб

Дар кадоме аз кишварҳои Аврупо, ки бо фаъолнокии вулкани маъруф аст, $1/3$ ҳамаи электроэнергия дар нерӯгоҳҳои барқи геотермалӣ истеҳсол мешаванд?

А

дар Испания;

Б

дар Италия;

В

дар Исландия;

Г

дар Ирландия.

77

Вариантҳои
ҷавоб

Қадам ҳиссаи ҳаҷми умумии электроэнергияи
дар ҷаҳон истеҳсолшаванда ба манбаъҳои таҷ-
дидшаванда (аз ҷумла нерӯгоҳҳои барқи обӣ)
рост меояд?

А

5%;

Б

10%;

В

15%;

Г

20%.

78

Вариантҳои
ҷавоб

Дар кадом кишвар беш аз 30% нерӯи барқ (электроэнергия) дар як сол дар нерӯгоҳҳои барқи бодӣ истеҳсол карда мешавад?

А

дар Австралия;

Б

дар Дания;

В

дар ИМА;

Г

дар Британияи Кабир.

79

Вариантҳои
ҷавоб

Дар кадом шаҳр истифода намудани энергияи
оғтоб самараноктар аст?

А

дар Қоҳира;

Б

дар Осло;

В

дар Лондон;

Г

дар Москва.

80

Вариантҳои
ҷавоб

Дар кадом кишвар аввалин нерӯгоҳи мадду
чазрӣ (приливная электростанция) дар ҷаҳон
сохта шудааст?

А

дар Чопон;

Б

дар Британияи Кабир;

В

дар Фаронса;

Г

дар ИМА.

81

Вариантҳои
ҷавоб

Аломатгузори “синфи А” дар асбобҳои барқии дар кишварҳои Иттиҳодияи Аврупо истеҳсолшуда чӣ маънӣ дорад?

А

асбобҳо дар заводҳои сарфакунондаи энергия сохта шудаанд;

Б

махз ҳамин асбобҳо дар хона безарартарин мебошанд;

В

асбобҳо нисбатан қавӣ мебошанд;

Г

асбобҳо нерӯи барқро камтар истеъмол меkunанд.

82

Вариантҳои
ҷавоб

Асбобҳои тепловизор кадом нишондиҳандаҳоро андозагирӣ (чен) мекунад?

А

талафоти гармии лӯлаҳои биноҳои истиқоматӣ ва иморатҳои ҷамъиятӣ;

Б

тақсимкунии ҳарорати ҳар гуна сатҳҳо, мисол, деворҳои хона;

В

партобҳои гази карбон аз ширкатҳои саноатӣ;

Г

сарфи гармӣ барои гарм кардани бино.

83

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам амалҳо барои баланд намудани ҳарорат дар дохили бино экологӣ намебошанд?

А

истифода намудани гармкунакҳои барқӣ;

Б

истифода намудани инъикоскунандаҳои гармӣ дар пушти радиаторҳои гармкунӣ;

В

гарм кардани дари даромад;

Г

ҳавоногузар кардани (герметизатсияи) шикофҳо дар пайвандҳои тиреза.

84

Вариантҳои
ҷавоб

Чаро барои равшанӣ истифода намудан аз ҷароғҳои дорои светодиод афзалтар аст, ҳарчанд онҳо аз ҷароғҳои каммасрафи энергия гаронтар ҳастанд?

А

онҳо дорои тарҳи гуногун мебошанд, ки ба намудҳои мухталифи ҷароғҳо мувофиқ ҳастанд;

Б

онҳоро мумкин аст ба контейнерҳои маъмулии партов партофт, онҳо риоя кардани қоидаҳои махсуси истифодабариро талаб намеkunанд;

В

онҳо дорои симоби эҳтимолан хатарнок намебошанд ва онҳо бештар хидмат намуда, энергияи кам истеъмол мекунанд;

Г

онҳоро наметавон шикаст, зеро онҳо аз пластикӣ бисёр сахт сохта шудаанд.

85

Вариантҳои
ҷавоб

Таъсири гази карбон чист?

А

партоби гази карбон ба атмосфераи сайёра аз ҳамаи ширкатҳои саноатӣ;

Б

маҷмӯи захираҳои гази карбон дар ҷангалҳои Замин;

В

маҷмӯи партобҳои ҳамаи газҳои гармхонаӣ, ки аз трафи инсон, ташкилот, чорабинӣ, маҳсулот, шаҳр, давлат бавосита ё бевосита истехсол шудааст;

Г

захираҳои гази карбон, ки дар раванди сӯختани нафт ва гази табиӣ барои ба даст овардани нерӯи барқ (электроэнергия) ба гази карбон табдил меёбад.

86

Вариантҳои
ҷавоб

Баробарии (эквиваленти) CO_2 чист?

А

ҳаҷми гази карбон, ки ба атмосфера аз тарафи чанд ширкат ё муассисаҳои монанд партофта мешавад;

Б

ҳаҷми сарфачӯии сӯзишворӣ, ки барои ба даст овардани гармӣ дар биноҳо масраф мешавад;

В

муқоиса кардани ҳар гуна газ бо CO_2 аз рӯи таъсир ба иқлим;

Г

ҳаҷми ҳамаи газҳои гармхонаӣ, ки ҳангоми ҳар гуна фаъолият хориҷ карда шудааст, барои роҳат шудани ҳисобкунӣ ва дарки ҳаҷми гази карбон овардашуда.

87

Вариантҳои
ҷавоб

Муайян кардани самаранокии энергияи
асбобҳои хона ба мо чӣ кӯмак мерасонад?

А

барчасбҳои (этикеткаҳои) самаранокии энергия;

Б

нишондоди ҳисобкунакҳои барқӣ;

В

муҳлати хидмати асбоб;

Г

маводе, ки аз он асбоб истеҳсол карда шудааст.

88

Вариантҳои
ҷавоб

Инсон ё ширкат чӣ гуна метавонад таъсири
гази карбони худро ҷуброн кунад?

А

интихоб намудани асбобҳои нави аз нигоҳи
энергия самаранок;

Б

хомӯш кардани асбобҳо ва равшанӣ ҳангоми
истифода нашудани онҳо;

В

кам кардани миқдори асбобҳои равшанидиҳанда;

Г

нишондани дарахтҳо.

89

Вариантҳои
ҷавоб

Ба кадом намуди нақлиёт миқдори бештари
партобҳои газҳои гармхонаӣ рост меояд?

А

ба нақлиёти роҳи оҳан;

Б

ба нақлиёти баҳрӣ;

В

ба нақлиёти ҳавоӣ;

Г

ба нақлиёти автомобилӣ.

90

Вариантҳои
ҷавоб

“Карпул” чист?

А

намуди нави автомобил бо батареяи офтобӣ;

Б

сафарҳои якҷоя бо ҳамсафарон тавассути
автомобил;

В

стандартҳои экологӣ барои муҳаррикҳои
автомобил;

Г

таваккуфгоҳҳои махсус барои электромобилҳо.

91

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам воситаи ҳаракат дар шаҳр барои иқлим
нисбатан дӯстона аст?

А

нақлиёти ҷамъиятӣ, мисол автобус;

Б

нақлиёти шахсӣ, аммо бо сарфи ками
сӯзишворӣ

В

дучарха;

Г

карпул – сафарҳои муштарак бо чанд нафар
дар як автомобил ба ҷойе, масалан ба кор.

92

Вариантҳои
ҷавоб

Хонаи фаъол – ин хонае, ки дар он:

А

энергия истифода намешавад;

Б

энергия истеҳсол мешавад;

В

ҳама чиз тавассути системаи компютерӣ идора карда мешавад;

Г

фаъолони ҳаракати экологӣ зиндагӣ мекунанд.

93

Вариантҳои
ҷавоб

Хонаи ғайрифайда дар кишварҳои
шимоли – ин хонае, ки дар он:

А

энергия истифода намеkunанд;

Б

девору дару тирезаҳои бисёр хуб барои хориҷ
нашудани гармӣ муҳофизат шудааст ва тақрибан
энергияро талаф намеkunад;

В

ба меъёрҳои сохтмонӣ ҷавобгӯ нест;

Г

аз идоракунии компютери истифода
намеkunад.

94

Вариантҳои
ҷавоб

Гармӣ аз хона бештар хориҷ мешавад
тавассути:

А

фарш;

Б

тиреза;

В

девор;

Г

шифт.

95

Вариантҳои
ҷавоб

Кадам партов муддати тӯлонитар вайрон
мешавад?

А

коғаз;

Б

партовҳои ғизоӣ;

В

палстик;

Г

оҳан.

96

Вариантҳои
ҷавоб

Бо кадом сумка барои харид ба мағоза рафтан беҳтар аст то таъсири гази карбони худ кам карда шавад?

А

сумка лозим нест: дар мағоза мумкин аст пакети полиэтиленӣ якбормасраф харида шавад;

Б

бо пакети полиэтиленӣ худ;

В

бо қоғазхалта (пакети қоғазӣ);

Г

бо сумкаи катонӣ ё қоғазии пахтагӣ.

97

Вариантҳои
ҷавоб

Кадом маҳсулот, ки шумо бо падару модари худ меҳаред, дорои таъсири камтарини гази карбон аст?

А

маҳсулоти истеҳсоли маҳаллӣ;

Б

маҳсулоте, ки дар минтақаи дигари кишвар истеҳсол шудааст;

В

маҳсулоте, ки аз кишварҳои ҳамсоя ворид карда шудаанд;

Г

маҳсулоти экзотикӣ аз кишварҳои дур.

98

Вариантҳои
ҷавоб

Кадом маслиҳат оид ба масрафи ками энергия дар мавриди тоба (кастрюл) дуруст аст?

А

кафи (таги) тоба бояд фуруҳамида бошад;

Б

сарпӯш бояд маҳкам бошад;

В

таг бояд назар ба сархона (горелка) каме хурдтар бошад;

Г

тоба бояд ҳамеша кушода бошад.

99

Вариантҳои
ҷавоб

Дар кадом кишвар экономикаи Масдар ҷойгир
аст?

А

Хитой;

Б

Имроати Муҷтаҳиди Араб;

В

Испания;

Г

ИМА.

100

Вариантҳои
ҷавоб

Протоколи Киото дар кадом кишвар қабул
шудааст?

А

ИМА;

Б

Чопон;

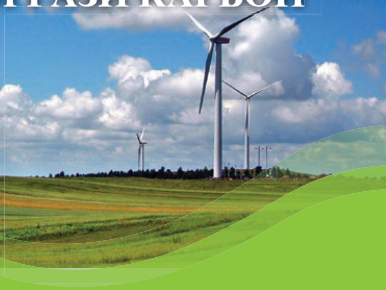
В

Олмон;

Г

Фаронса.

КАМ КАРДАНИ ОҚИБАТҲОИ ТАҒЙИРЁБИИ ИҚЛИМ ВА ТАЪСИРИ ГАЗИ КАРБОН

ВИКТОРИНА БАРОИ ХОНАНДАГОНИ МАКТАБ Дар мавзӯи «Тағйирёбии иқлим»

Ҷавобҳо

Цавобҳо

1. в	14. г	27. г	40. в	53. б	66. б	79. а	92. б
2. а	15. б	28. б	41. а	54. б	67. в	80. в	93. б
3. в	16. б	29. б	42. в	55. б	68. а	81. г	94. б
4. а	17. в	30. в	43. а	56. в	69. а	82. б	95. в
5. г	18. в	31. в	44. в	57. в	70. б	83. а	96. г
6. г	19. б	32. г	45. г	58. в	71. б	84. в	97. а
7. а	20. в	33. в	46. а	59. в	72. г	85. в	98. б
8. а	21. в	34. б	47. а	60. б	73. г	86. г	99. б
9. б	22. б	35. г	48. а	61. г	74. в	87. а	100. б
10. б	23. а	36. а	49. а	62. в	75. б	88. г	
11. г	24. а	37. б	50. г	63. б	76. в	89. г	
12. в	25. г	38. в	51. в	64. в	77. г	90. б	
13. в	26. г	39. а	52. в	65. а	78. б	91. в	